

SPIRITUS

A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE LAPJA ❖ 21. évfolyam, 2. szám 2019. június

EGYHÁZMEGYÉNKBE LÁTOGATOTT A PÁPAI NAGYKÖVET

Varga László püspök meghívására két, programokban gazdag napot töltött májusban a Kaposvári Egyházmegyében Michael August Blume címzetes érsek, a Szentszék magyarországi nagykövete, aki vélhetően reális képpel távozott. Kovács Tibor fotója az egyházmegye térképe előtt készült. *(Jegyzet a 2., tudósítás a 4-5. oldalon)*

PÁPAI SZENTMISE CSÍKSOMLYÓN
Százerek lelki élménye
5. o.

EGYHÁZMEGYEI IFJÚSÁGI NAP
Zenekarok részvételével
10-15. o.

MEGÚJULT A KARÁDI TEMPLOM
Államtitkárral zajlott a szentelés
14-15. o.

SZÉP TAMÁS

MADONNA GYERMEKÉHEZ

Jambrich Liza: Madonna gyermekével című alkotásához

KISFIAM, ÉDES KISFIAM
 KIRÁLY LESZEL? TÉNYLEG KIRÁLY LESZEL?
 ÉJJEL GÁBRIELLEL MEGÍGÉRTÉK AZ ÉGIEK
 DE AMIT NEM ÁLMODTAM, AZT TUDOM:
 MINDENKI KIRÁLYKÉNT INDUL EL AZ ÚTON
 AZTÁN AZ ÚT VÉGÉN
 FÖLDRE ROGYIK
 ÁROKBA DŰL
 JOBB- VAGY BALLATORRÁ KOPIK
 VAGY SEBHELYESLÁBÚ KOLDUSSÁ SZELIDÜL

KISFIAM KIRÁLY LESZEL...
 LÁTOM TÁGRANYÍLT OKOS-SZÉP SZEMEDBEN
 MINDIG KELL AZ ÉRINTÉS KELL AZ ÖLMELEG
 EZÉRT IS ÓVÓN SZOROSAN ÖLELLEK
 DE AZ UTAT NEKED KELL VÉGIGJÁRNOD
 FEL KELL VENNI MÉRETRESZABOTT SAJÁT JÁRMOD

KISFIAM KIRÁLY LESZEL. KIRÁLY LESZEL!
 DE LEGYÉL TE A KIVÉTEL:
 SZOMJOLTÓ BOR BÚZA ÉHSÉGCSILLAPÍTÓ ÉTEL
 LEGYÉL AZ ÚT AZ IGAZSÁG LEGYÉL AZ ÉLET
 OKOS TERVEK SZÉP REMÉNYEK:
 S EGY GYENGE GYÁMOLTALAN GYERMEK MIVÉ LESZ?
 SZÍVEMBŐL KÍVÁNOM: NE JÁRD MEG A GOLGOTÁT
 NE TAPASZTALD MEG A CSUKLÓBA VERT SZÖGET ÉS A FÁT
 HISZEN NEKEM EZT ÍGÉRTÉK
 – VALÓBAN EZT ÍGÉRTÉK? – AZ ÉGIEK:
 BOLDOG GYERMEKKORT BIZTATÓ JÖVŐT ÉS BIZTONSÁGOS MÁT
 MONDJÁL ÉRTEM ÉRTED ÉRTÜNK
 EGY RÖVID ŐSZINTE IMÁT!

DR. SZÉP TAMÁS
 A BOLDOGASSZONY
 KIÁLLÍTÁS
 MEGNYITÓJÁN A
 SOMOGY MEGYEI
 KORMÁNYHIVATAL
 GALÉRIÁJÁBAN

Fotó: Kovács Tibor

A szerkesztő ajánlásával

Szerző: Lőrincz Sándor

Tetszik a címlapfotó, amelyen a pápai nuncius és a megyéspüspök a Kaposvári Egyházmegye térképét pásztázza. A Vatikán magyarországi diplomatája és a két éve főpásztorrá szentelt „gyűjtogató plébános” figyeli az átrajzolt esperesi kerületeket, amelyek feladatot adnak az ott szolgáló papoknak. Feladatot és örömet, kétségbeesést és bánatot, lelkesedést és szkepszist. E földrajzilag jól körülhatárolt területeken emberek élnek; hívők és

nem hívők, ifjak és idősebbek, s keresők, akik vágnak arra, hogy megismerjék Isten országát.

Huszonhat éve, amikor Balás Béla kezébe vette a pásztorbotot, azt mondta, missziós terület Somogy, s nem kozmonautákra, hanem kubikusokra van szükség itt. Érzik ezt az egyházmegye papjai is, és világi segítőikkel, azzal is tisztában vannak: az emeritus püspök több mint negyedszázados kijelentése ma is igaz. Bár változtak az idők, templomok, plébániák, iskolák újultak meg, ám a belső építkezés nem ilyen látványos. A szívek mélyén is minden biztonnyal történik a csoda,

még akkor is, ha olykor eluralkodik rajtunk a „lelki szárazság”.

A remény a Teremtőnél van, aki négy fiatallembert munkatársául hívott. A főpásztor június 29-én a fél 11-es ünnepi szentmise keretében szenteli őket pappá a székesegyházban. Küldetésükkel feladatot kapnak, s ugyan az ember – ideális esetben – nem a pap kedvéért, hanem az Istennel való találkozás örömeért indul a tempomba, ám egy remek pap sokat tehet azért, hogy megmaradjon, és jól érezze magát az adott közösségben.

Hiszem, ilyen papokat szentel fel a főpásztor.

Egyházmegyei füveskönyv

A SZERKESZTŐ MINDIG TANUL; FŐLEG, HA OLYAN GONDOLATOKAT HALL, AMELYEK ÖRÖKRE FOGÓ TINTAKÉNT LELKÉBE VÉSŐDNEK, ÉS AZT SZERETNÉ, HA KÖZKINCCSÉ VÁLNÁNAK, HA MINÉL TÖBBEK TÖLTEKEZNEK BELŐLÜK. ÍME, EGY CSOKOR:

Világos Krisztián, a Kaposvári Egyházmegye vagyongazdálkodója, Kaposzentbenedek plébánosa, a Porta Pacis lelkipályvezetője:

– Az a legfontosabb, miként indul a reggel. Mennyi idő jut a Jóistenre. Ha kimarad az ima, oda az egész napnak. Arra törekszem, hogy egy, másfél óra mindig jusson az Úrral való beszélgetésre, mert ebből építkezem, s csak így élvezhetem Isten védelmét is. Kell a csend, napközben ugyanis mérhetetlen mennyiségű információ dől ránk. Ünneplem a szentmisét, s továbbra is szívvel-lélekkel építem és ápolom szeretetkapcsolataimat.

Bálint Gábor vezető hittanár, a Nagyboldogasszony Iskolaközpont püspöki biztosa: – Én az örökkévalóság-

nak dolgozom, hova siessek? Az, amit egy-egy hittanórán megtanítok, vagy ami egy bensőséges beszélgetés hozadéka, lehet, hogy 80 éves korára érik csak meg az illetőben. Tisztában vagyok azzal, hogy magot vetek, de a gyümölcs vélhetően már nem nekem terem. Látom az elindulást, s bízom a bő termésben. Akadnak ifjak, akiknél feltűnőbb a haladás, s vannak, akiknél egyáltalán nem látszik, mégis működik bennük az istenhit és egy szercsak felszínre tör.

Bognár Tamás lábodi plébános: – Jézus nem egy rideg, mosolytalan egyházat alapított, csak mi tesszük sokszor azzá. Az első csodáját hol tette? Egy lakodalomban, ahol az ember vidám. Az általa alapított egyház a közvetlen-

ségre, a vidámságra, a boldogságra is ráirányítja a figyelmet, melynek igazi kifejeződése a mosoly. Ha látják rajtam, hogy hitemben jól érzem magam, ha érzékelik, hogy tudok mosolyogni, akkor máris vonzóbbá tudom tenni az egyházat, és nem azt mondják rá, hogy „savanyú uborkák” gyülekezete.

Borza Miklós, Balatonszemes plébánosa: – A Szentlélek kiáradt az első pünkösdkor, és azóta is működik az egyházban, egészen a világ végezetéig. Sokszor ére- zük azonban, hogy „nincs közöttünk”, mert a gonoszság, a test cselekedetei uralkodnak bennünk és körülöttünk.

Tiszta lélekkel, bátran kérjük és megkapjuk, vezet bennünket, sőt gyümölcsöket terem majd az életünk, a Lélek gyümölcseit: Szeretetet, örömet, békességet, türelmet, kedvességet, jó- ságot, hűséget, szelidséget, önmegtartóztatást (vö. Gal 5,22-23).

A pápai nuncius magyarul is szólt a hívekhez

Legyünk másokat Krisztushoz vonzó emberek!

Szerző: Lőrincz Sándor

Fotó: Kovács Tibor és Kling Márk

Varga László püspök meghívására két, programokban gazdag napot töltött a Kaposvári Egyházmegyében Michael August Blume címzetes érsek, a Szentszéki magyarországi nagykövete, akinek nevéhez már régóta odatapadt a „folyton mosolygó” jelző. Többen ezt annak tudják be, hogy diplomata, ezért mosolyog szüntelen, míg mások úgy érzik, mintha egy jószágos nagypapa lenne közelükben.

A jeles búcsújáráhelyre, Andocsra érkezett először, de felkereste a miklósi szerzeteseket is, hogy betekintsen a somogyi „remetelétbe”. A Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség tagjaitól elbúcsúzva Kaposvárra indult, és Jó Pásztor vasárnapján este a zsúfolásig telt Szent Imre-templomban mutatott be ünnepi szentmisét. Felemelő érzés volt, hogy magyarul olvasott fel a misekönyvből. László püspök tüzes prédikációja ugyancsak; olyan báránynak kell lennünk, akik ismerik a pásztor hangját, s nem félelemből, hanem szenvedélyes szeretetből követik a pásztort. A főpásztor arra buzdított: legyünk másokat Krisztushoz vonzó emberek! Sokak szemét előntötte a könny, amikor a mise végén a nuncius megáldott egy tolókcosis kaposvári fiataalt, s egy kaposfői, amputált lábú kisfiút.

A szentszéki nagykövet találkozott a megye és a város notabilitásával is a püspökségen, majd Depaula Flavioval, az Apostoli Nunciatura titkárával átvonultak a Nagyboldogasszony Iskolaközpontba, ahol a nuncius a pedagógust, mint példaképet emelte ki. Egyebek mellett azt mondta: „A diákok tantárgyakat tanulnak, új ismereteket sajátítanak el, de leginkább a ti példátokon nőnek fel, rajtatok látják, hogy miként élitek az életeteket, hiteket, s a töletek kapott példát adják majd át gyerekeiknek is. Ezt követően köszönetet mondott azért, hogy a pedagógusok példájukkal örök életre szóló nyomot hagynak a diákokban, majd megáldotta a tantestületet. Baglaspusztára is kíváncsi volt a nuncius;

akit zenés-táncos produkcióval lepelt meg a romaközösség. Somos László általános püspöki helynök, kaposfői plébános számolt be a cigánypasztoráció örömről és erőfeszítéseik gyümölcséről.

A jól előkészített, meglehetősen gazdag program Homokkomáromban zárult. A magyar ősszel büszkélkedő verbita szerzetes, aki az elmúlt tizenöt évben Afrikában volt pápai nuncius, az evangelizáció és a misszió témájában fejtette ki gondolatait az egyházmegye papságának tartott rekollekción. Tanításában hűen tükröződött jelmondata: Isten ígéje terjedjen! Ezt követően ötvennyolc, zömmel somogyi és zalai településről érkező hívek, valamint az egyházmegye papságának jelenlétében szentmisét mutatott be a homokkomáromi kegytemplomban, s megköszönte a Jó Pásztor Imaközösség szolgálatát, melynek tagjai szenvedéseiket, imáikat papi és szerzetesi hivatásokért ajánlják fel.

Varga László püspök atya vendége hálás volt a meghívásért; az egyházmegye mindennapjairól szóló beszámolókat figyelemmel hallgatta, s reális „láttelelet” vihetett magával a folyamatosan megújuló, Kaposvári Püspökségről, amelynek főpásztora naponta mutat be szentmisét a Szent Sztíz oltalmába ajánlott egyházmegye oltáron elhelyezett térképe fölött.

Csíkсомlyóra látogatott Ferenc pápa – Arany rózsajándék Máriának

„Aki kockáztat, annak az Úr nem okoz csalódást”

Fotó: Dr. Hegedüs György

Óriási tömeg kísérte figyelemmel Ferenc pápa június 1-jén Csíkсомlyóban tartott szentmiséjét, amelyen a Kaposvári Egyház megyéből is sokan részt vettek és a rossz időjárási viszonyok ellenére is maradandó élménnyel érkeztek haza. Ferenc pápa a megérkezését követően megáldotta a somlyói nyeregben lévő oltárt, és az erre az alkalomra a templomból elszállított Szűzanya-szobrot. (Az ereklye kivétele a csíkсомlyói kegytemplomból komoly vitát váltott ki a helyi katolikusok között, még Bójte Csaba ferences szerzetesnek is nyugtatnia kellett az embereket, hogy nem lesz semmi baja, mivel a legkiválóbb restaurátorok felügyeletével történt.) A mise menetét, az olvasmányokat, az evangéliumot, az énekeket és az imádságokat a katolikus egyház által kiadott kétnyelvű – magyar és román – zarándokfüzet segítségével is követhették a hívek. A szentmise énekei magyarul hangzottak el, az olvasmányt román nyelven hallhattuk. Az evangéliumot Szent Lukács könyvéből magyarul olvasták fel. Ferenc pápa olaszul prédikált, román és magyar fordítását ezután olvasták fel.

–Tegyük félre sértettségünket, bizalmatlanságunkat – szólította fel a somlyói nyeregben összegyűlt híveket Ferenc pápa. A Szentatya utalt rá, ismeri a pünkösdi zarándoklat hagyományait, amely évről évre több százezer embert hoz Csíkсомlyóra. – A zarándoklat azt jelenti, hogy belemegyünk abba a kaotikus tengerárba, amelyben egy

szolidáris karavánná válunk. A zarándoklat nem más, mint a szolidaritás, a testvériség, az igazság és igazságosság küzdelmére való elköteleződés – fogalmazott a katolikus egyházfő. *„Ne hagyjuk, hogy azok a hangok és azok a sebek, amelyek az elkülönülést és a megosztottságot táplálják, megfosszanak minket a testvériség érzésétől. Nem szabad elfelednünk vagy tagadnunk a múlt összetett és szomorú eseményeit, azonban ezek nem jelenthetnek akadályt vagy ürügyet, hogy meggátolják a vágyott testvéri együttélést. Aki kockáztat, mint Mária, annak az Úr nem okoz csalódást. Járjunk együtt az úton, merjünk kockáztatni, engedjük, hogy az evangélium legyen az a kovász, amely képes megajándékozni népeinket az üdvösséggel az egységben és a testvériségben”* – mondta szentbeszédében Ferenc pápa.

A mise végén a Szentatya egy arany rózsát ajándékozott a Csíkсомlyói Szűzanyának. Az arany rózsza a pápák különleges adománya, amelyet

a különböző Mária-kegyhelyeknek ajándékoznak; e gesztussal a Szűzanya iránti tiszteletet fejezik ki. Ferenc pápa ajándéka ezüstből készült, a rózsza szára és a címer 24 karátos arany bevonatú. Az alapja rózsaszín márvány, amelyen egy ezüstözött váza áll a pápai címerrel, benne két szál természetű rózsza, leveleik ezüstből készültek. A rózsza 84 centiméter magas, súlya 1200 gramm.

Jakubinyi György gyulafehérvári érsek köszöntő beszédében kifejtette: húsz évvel ezelőtt II. János Pál látogatása csak Bukarestre szorítkozhatott, ám akkor megígérte, hogy legközelebb Székelyföldre is ellátogat.

„Húsz év múlva Ferenc pápa teljesítette az ígéretet” – fogalmazott Jakubinyi György, akinek szavait nagy taps fogadta. A köszöntést ezt követően románul is megismételte, majd ajándékot adott át Ferenc pápának. A szentmise a magyar himnusz eléneklésével ért véget.

(A Magyar Hang cikke nyomán)

Hagyjunk időt a szeretet érintésének!

Kép és szöveg: Kling Márk

*A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE
A 2020-AS EUCHARISZTIKUS
KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVÉ
ZARÁNDOKLATOT HIRDETETT
SZENT VÉR KEGYHELYEKRE.
KÉT ÉVVEL EZELŐTT A BÁ-
TAI SZENT VÉR TEMPLOMBA,
TAVALY PEDIG A HORVÁTORSZÁ-
GI LUDBREGBE, AZ EGYKORI
BATTHYÁNY TERÜLETEN FEKVŐ
KEGYHELYRE LÁTOGATTAK EL
A HÍVEK. IDÉN, MÁJUS 18-ÁN
MINTEGY HÉTSZÁZ ZARÁNDOK
INDULT ÚTNAK A FELVIDÉKI GA-
RAMSZENTBENEDEKEN TALÁL-
HATÓ SZENT VÉR KEGYHELYRE.*

A z ereklyét, a Krisztus vé-
rével átitatott Veronika
kendőjének egy darabját
Mátyás király ajándékoz-
ta a garamszentbenedeki
bencés apátsági templomnak 1483-
ban, aki II. Pál pápától kapta azt. A
gótikus templomban Tomáš Gračka
plébános köszöntötte a zarándoko-

kat, majd Orosch János nagyszomba-
ti érsek és Varga László megyéspüs-
pök közösen mutatták be az ünnepi
szentmisét.

„Szemléljük most a Szeretetet, mely a
legnagyobb szeretet ebben a világban.
Nagyobb szeretete senkinek sincs
annál – hallottuk Jézus Krisztustól –,
mint aki életét adja barátaiért. Ezt az
életet adó, mindent odaadó Szeretetet
ünnepeljük, amikor a Szent Vér kegy-
helyekre zarándokolunk.

Hagyjunk időt magunknak arra,
hogy megérintsen bennünket ez
a Szeretet. Oly sokszor beszélünk
róla, s csak továbbmegyünk, mint-
ha nem történt volna semmi. Az
lenne igazán jó, ha szíven találna
bennünket Isten szeretete olyany-
nyira, hogy azután másképpen
folytatnánk utunkat. Ez bármikor
megtörténhet, csak lehetőséget kell
adnunk Istennek, aki maga a Szere-
tet, hogy eltaláljon bennünket.

Nem elég tudni erről a Szeretetről.
Kell, hogy ez a Szeretet megérintsen,
ha kell, megrendítsen, s megváltoz-
tasson bennünket, hiszen egész éle-
tünkben növekednünk kell a Szere-

tetben. Jézus olyan mértéket állított
elénk, amely életünk utolsó pillana-
táig növekedésre indít. Szemléljük
most együtt ezt a Szeretetet!

A Szeretet a megtestesülésben, ember-
ré levésében, az Eucharisziában és
kereszthalálában elment a végsőig.
Nem csak sorsközösséget akart vál-
lalni velünk azzal, hogy emberré lett,
hanem továbbment. Eggyé vált velünk,
a Szeretet a szeretettekkel. Az Eucha-
risztiában saját testét és vérének adja
oda nekünk, mert a Szeretet egyesülni
akar azzal, akit szeret. Isten elment a

végso'kig. Az élete odaadása mindenben példát adott nekünk. Az Úr Jézus Krisztust halálfélelem kerítette hatalmába, gyötrödött. A verítkezésben megannyi vércsepp hullott a földre. Ez azt jelenti, hogy nem kell szégyellnünk, ha félünk a haláltól. Nem kell szégyellnünk, ha a

szenvedések közepette – különösen a bűn által okozott szenvedések által – gyötrödünk, rettegünk. Jézus ezt is magára vállalta. A leggyengébb pillanatát rögzítette az evangélium: térdel, fél a haláltól és imádkozik. Példát ad nekünk, mikor kimondja, hogy Atyám, ha akarod, vedd el tőlem

ezt a kelyhet, de ne az én akaratom legyen meg, hanem a Tiéd. Példát ad arra, hogy a saját rettegésünkben miként cselekedjünk. Szabad kérnünk, hogy az Atya vegye el a kelyhet, hogy ne kelljen kiinnunk a szenvedés kelyhét. De ha mégis ki kell innunk, akkor úgy tudjuk igazán kiüríteni ezt a kelyhet, ha átadjuk az Atya kezébe a vezetést. Ne az legyen, amit én akarok, hanem az, amit Te! Ettől a pillanattól kezdve Jézus mindent átadott az Atya kezébe. Ha olvassuk az evangéliumokat, akkor ettől a pillanattól kezdve már nem védekezett, nem ellenkezett Jézus, hanem belesimult az Atya szeretetébe, kezébe egészen addig, míg a kereszten kimondta ezt a mondatot, hogy »Atyám, kezembe ajánlom lelkemet.« Jézus elment a teljes önátadásig, példát adva számunkra. Szemléljük ezt a Szeretetet, hogy megérintsen és megrendítsen bennünket különösen a saját kereszttutunkon, a saját agonizációinkban.» – fogalmazott prédikációjában a megyéspüspök.

A szentmise után – melyen Hibszy Dávid, a kaposvári Szent Kereszt plébániatemplom kántora nyújtott zenei szolgálatot – a zarándokok kifejezheték tiszteletüket a Szent Vér ereklye előtt, majd Nyitrára indultak tovább.

Megrendültek a gimnazista diákok a koncentrációs tábor látványától A lengyel történelemmel ismerkedtek

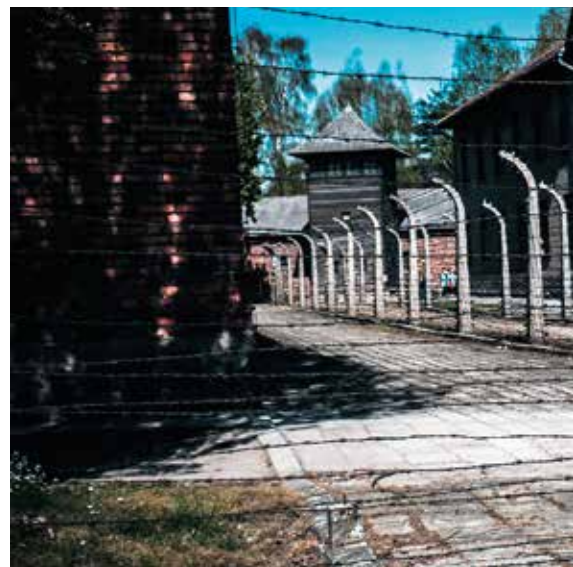
A KAPOSVÁRI NAGY-BOLDOGASSZONY RÓMAI KATOLIKUS GIMNÁZIUM, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA 11. OSZTÁLYOS 29 DIÁKJA 2 TANÁR KÍSÉRETÉVEL LENGYELORSZÁGBAN JÁRT ÁPRILIS VÉGÉN A WACLAW FELCZAK ALAPÍTVÁNY PÁLYÁZATI SEGÍTSÉGÉVEL. A BESZÁMOLÓBÓL KITŰNIK, HOGY A DIÁKOKAT LEGINKÁBB AZ AUSCHWITZ- BIRKENAUI KONCENTRÁCIÓS TÁBOR LÁTVÁNYA RÁZTA MEG.

Az indulást megelőző héten, április 18-án készítettük elő az utazást. A diákok előadásokat hallgattak meg, filmvetítéseken vettek részt. Megismerkedtek Lengyelország történelmével. Felidéztek illetve kiegészítették az országról tanultakat. Ismertetés hangzott el az állam létrejöttéről, az egyházszervezésről, a magyar-lengyel középkori kapcsolatokról (III. Kázmér és Károly Róbert, Nagy Lajos, Hedvig, Báthory István), a lengyel állam 18. századi feldarabolásáról, a XX. század borzalmairól. Külön órán beszéltünk a holokausztról, az auschwitzi haláltáborról. Képekkel, a tábor alaprajzával, a történelmi tények ismertetésével készítettük elő a gyerekeket a megrázó élményekre. Összeállítottuk számukra azoknak a filmeknek a listáját, melyeket érdemes megtekinteni. Előadást hallgattak meg az ország földrajzi helyzetéről, az ebből adódó geopolitikai jelentőségéről, természeti adottságairól. A lengyel-magyar barátság kialakulásával kapcsolatban megismerkedtek a Waclaw Felczaknak, az alapítvány névadójának életével és munkásságával. A tervezett útvonal kulturális és művészeti emlékeit mutattuk meg diákjainknak az internet segítségével. Az iskola vezető

hittanára tájékoztatta a tanulókat a lengyel katolicizmus jellemzőiről, a híres lengyelországi katolikus központokról, zarándokhelyekről. A diákok megtekintették a Schindler listája című filmet. Minden meglátogatott helyről diákjaink részletes ismertetőt hallgattak meg az adott helyre érkezés előtt. Április 25-én hajnalban indultunk Kaposvárról. Útközben megtekintettük Zólyom várát, Besztercebányán a Várnegyedet, a Mária-templomot – benne a gótikus szoborcsoportot, a főoltárt. Sétáltunk a város főterén és sétálóutcáján. Innen indultunk szállásunkra. A szállás a kedvezőbb árajánlat miatt Zawoyában volt. Ide 18 órakor érkezünk. A szállás elfoglalása és a vacsora után a helyi hagyományörző fiatalokkal találkoztunk. A Gural-csoport lengyel és magyar népdalokat, dalokat adott elő. Őket pedig diákjaink tanították magyar népdalokra. Az estét közös néptánc-tanulással fejeztük be. A programnak nagy sikere volt diákjaink körében. A második nap kora reggel indultunk az Auschwitz-birkenai koncentrációs táborba. Két csoportban jutottunk be. Az ingyenes belépőket előre, interneten rendeltük meg. A történelem órák és a felkészítő óra a témában nem voltak elégségesek ah-

hoz, hogy lelkileg felkészítsük tanulóinkat a látottakra. A táborban töltött közel 3 óra, melynek során a tábor nagy részét meg tudtuk tekinteni, sokk-hatásként érte őket. A Czeszochowaba vezető úton néma volt a busz. A város nyugati - a XIV. században Ó-Czeszochowanak nevezett-felében egy 293 méter magas domb emelkedik. Az itt található, védőfalvakkal és parkkal öve-

zett egyházi- és lakóépület-együttest nevezik Jasna Góranak - magyarul Fényes Hegynek. Itt tekintettük meg idegenvezető segítségével a pálos kolostort, melyről az előkészítő órákon már ismertetést hallottak. Először a csodatévő Madonna képét néztük meg, mely a lengyelek függetlenségi harcainak és a magyarok törökellenes harcainak jelképe. Részletes ismertetőt kaptunk a két történetéről. A bazilika megtekintése után a kolostort látogattuk meg (belső udvar, II. János Pál Kapu, sánc, torony, Kordecki Atya terem, múzeum, kincstár).

A diákok érdeklődése és a kolostor látványosságainak sokasága miatt a városból a tervezettnél 1 órával később indultunk el. Úgy döntöttünk, hogy a sörmúzeum helyett több időt töltünk a kolostor területén. A visszaúton ezért II. János Pál pápa szülőházát Wadowicében és a Szűz Mária Bazilikát már csak külsőleg tekinthettük meg. A szükséges információkat, ismereteket az épületek előtt ismertettük a diákokkal, és emlékeztettük őket az előkészítő órák anyagára, melyeken az épületek belső teréről láthattak képeket.

Érdeklődő diákok

Tanulóink érdeklődése megnőtt a lengyel történelem és kultúra iránt – nyomatékosította Ondré Ágnes osztályfőnök. – Megértették, hogy a két nemzet közti barátság ápolása, egymás kultúrájának ismerete mennyire fontos. A toleranciára, igazságosságra, segítőkészre nevelés leghatékonyabb eszköze az auschwitz-i látogatás volt. Megismerhették a lengyel nép mély vallásosságát miséken, templomok, kolostorok, egyházi intézmények, II. János Pál pápa emlékhelyeinek megtekintésén keresztül. A célok közt szerepelt a magashegységi formakincs, a sziléziai kisebbség életének és hányatott sorsának tanulmányozása. Ezeket az ismereteket az általunk bejárt térséghez kapcsoltuk. Sikeres volt a helyi fafaragó-művésszel történet találkozása. Nagy élményt jelentett a 17 évesek számára kézműves tevékenységet folytatni.

A 3. nap reggeli után indultunk Krakkkóba. A látogatást a királyi várban kezdtük. Belépőjegyeket vásároltunk, hogy a királyi lakosztályokat megtekinthessék gyerekeink. A Mária-templomban közösen imádkoztunk. (Belépőjegy elővásárlására nem volt lehetőség; az odaérkezésünkkor hatalmas tömeg állt sorba, ezért kisebb csoportokban mentünk be a templomba, és ott összegyűlve imádkoztunk). Megtekintettük az oltárt, a hozzá kapcsolódó ismereteket elmondtuk. Feltehetően Lőcsei Pál magyar festő – aki Wita Stwos oltárkészítő tanítványa volt – alkotása.)

Ezt követően, annak érdekében, hogy Oscar Schindler házát és gyárat megtekinthessük, és a messzebb lévő látványosságokat láthassuk, városnéző kiskocsikat béreltünk. Ezek 1 óra időtartamban megmutatták magyar nyelvű ismertetővel a város látványosságait, a gyárat, Schindler házát, a zsidónegyedet, a Sas Patikamúzeumot, a Jagelló Egyetemet stb. A Posztócsarnok, a főtér külön élményt jelentett. Itt kaptak a diákok 1 óra szabadidőt, hogy egyéni tempóban tájékozódjanak, vásároljanak.

Tarnow városában, a lengyel-magyar barátság születésének helyén, a Szapolyaihoz kötődő emlékhelyeket, Bem emléktábláját, szülőházát, a nagyszabeni csata falfestményét, a lengyel-magyar barátság padját, az első Auschwitzba hurcolt lakosok emléktábláját néztük meg. A buszon megemlékeztünk IV. Béla király lányáról, aki itt alapított klarissza kolostort.

A 4. nap reggel elsétáltunk a Zawoyában található faszerkezetű katolikus templomba, majd a hegyoldalban található karmelita kolostor kápolnájában katolikus misén

vettünk részt. A misét követően lehetőségünk volt a templomban maradni, hálaímával megköszönni annak lehetőségét, hogy Lengyelországban lehettünk. Mivel az osztályban többen orgonálnak, elénekeltük orgonakisérettel a Boldogasszony Anyánk kezdetű egyházi himnuszunkat. Ebéd után fafaragó népművésszel találkoztunk, aki famadárkákat hozott. Előadást tartott a fafaragásról, majd mindenki kapott egy nyers famadárfigurát, melyet megfesthetett saját színvilága, ízlése, képessége alapján. A program másfél órát vett igénybe, mindenki tetszését elnyerve. Az utolsó nap vacsoráját együtt készítettük el. Hagyományos lengyel kolbász süttünk. Vacsora után beszélgettünk a friss élményekről, majd búcsúestet tartottunk. Az 5. nap hajnalán indultunk haza. Megálltunk Árva váránál, amely a Lengyelország felé vezető kereskedelmi út védelmét biztosította. Annak ellenére, hogy a vár felújítás miatt zárva van, a kapuig fel tudtunk menni, láttuk, hogy hogyan uralja a környéket. Ismertettük a gyerekekkel a vár történetét. Utolsó állomásunk Esztergomban volt, ahol megálltunk a bazilikánál. Megtekintettük belső, monumentális terét. Itt is hálaimát mondtunk. Az altemplomban, ahol az esztergomi érsekek nyugszának, megnéztük Mindszenty József bíboros nyughelyét. Láttuk azt a helyet, ahol II. János Pál pápa imádkozott, a kiállított fényképek tanúsága szerint a bíboros lelki üdvéért.

A tanulmányi kirándulást követően értékelő órákat tartottunk. Ezeket összegeztük, értékeltük az út tapasztalatait. Örömmel tapasztaltuk, hogy a tanulmányi kirándulás mindenben elérte célját.

Énekeljete az Úrnak!

Egyházmegyei ifjúsági és könnyűzenei napot tartottak

Szerző: Trauttwein Éva

Fotó: Kling Márk

MELYEK KÖNNYŰZENE SZÉKÉNT A LEHETŐSÉGEINK, MI A FELELŐSSÉGÜNK? A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE GITÁROS ÉNEK-ÉS ZENEKARAIT HÍVTÁK ÖSSZE TALÁLKOZNI, ISMERKEDNI, EGYMÁST MEGHALLGATNI MÁJUS 25-ÉN KAPOSVÁRRA, A NAGYBOLDOGASSZONY ISKOLAKÖZPONTBA.

A Nagyboldogasszony Katolikus Gimnázium tornatermében ülünk. Az egyházmegye plébániáin szolgáló gitáros, könnyűzenei csoportok, ének- és zenekarok tagjai, barátai és a rájuk kíváncsi közönség. Találkozni, ismerkedni, egymást meghallgatni jöttek el Kaposvárra.

A tornatermet az alkalomnak megfelelően

„öltöztették át”. A bordásfalakon a kaposvári Antióchia-közösség sok-sok éven át tartott nagyhétféjei egyedi, életüket kreatívan tükröző plakátjai láthatók. Középen egy színpad áll, mellette az egyházmegye központi pasztorációs törekvéseit megvalósító intézmények roll-upjai, így a Joppé Kaposvári Evangelizációs Központé, a Szent Fausztina Irgalmasság Házáé és a Csakazértis a Családokért Egyesületé.

Az egybegyűlteket Varga László püspök, a rendezvény házigazdája köszönti. A tavaly elindított egyházmegyei zsinat mottója – „Vonzásban, egységben, közösségben” – jegyében fogalmazta meg útmutató tanítását: „Tegyétek vonzóvá az Egyházat ott, ahol vagytok. Legyetek derűsek, hogy ha találkoznak veletek az emberek, felébredjen bennük a vágy: de jó katolikusnak lenni, közetek tartozni. Törekedjete az egységre abban a világban, ahol nagyon sok megosztottság van a szívekben, az egyházközségekben, az Egyházban. Építsétek a közösséget egymással, és mindazokkal, akik találkozni szeretnének Krisztussal!”

Antal Zsolt papnövendék és Radnai Kinga, a nap moderátorai vezették a programot, melyen kilenc ének- és zenekar mutatkozott be. Kaposvárról érkezett a Nagyboldogasszony Iskolaközpont együttese, a Kapocs Zenekar, Nagykanizsáról jött a Magvető, az Antióchia-közösség és a

Szent József-plébánia együttese, és jöttek zenekarok Barcsról, Újudvarról, Marcaliból, Siófokról, Nagyatádról.

A résztvevők között feltűnően sok volt a pap, köztük volt házigazdaként Varga László és a délelőtt folyamán Balás Béla nyugalmazott püspök. Kisiván Csaba főszervező, az egyházmegye ifjúsági referense ad magyarázatot: „Próbáljuk megmutatni, hogy él az Egyház, itt vagyunk, dolgozunk. Hazahívtuk a kispapjainkat, és jelen vannak az egyházmegyében élő szerzetesek közül Siófokról a ferences szegénygondozó nővérek és a szüzek rendjének tagjai. A nővérek nyitottak a lelki beszélgetésre, az atyák a gyóntatásra. Az egyik sarokban Bálint Gábor ad lelki segílyt. A vendéglátó gimnázium mentőszakápolói végzettséggel is rendelkező iskolalelkésze egyszerűen fehér mentőspólójára teríti a lila stólat, amikor gyónásra jelentkeznek nála.

A vendéglátásról a Nagyabajomi Kolping Katolikus Szakközépiskola diákjai és tanárai gondoskodtak. Dicsőítés, hálaadás, elmélyülés, az együtténeklés öröme határozta meg a napot, de mellette volt előadás az egyházi könnyűzenéről; Béri Renátó tanított az istenkapcsolatunkat meghatározó istenkép jelentőségéről; bemutakozott a Kaposvári Egyházmegye több intézménye; Antal Zsolt és Radnai Kinga élménybeszámolót tartott a panamai világtalálkozóról. A napot pedig szentmise zárta.

Az egyházmegye kiemelt törekvése, hogy megszólítsa a fiatalokat, elérésük egyik hatékony eszköze lehet a gitáros könnyűzene. Egyrészt azért, mert a fiatalok ma szinte a zenében élnek, másrészt mert az egyházmegye adottságaiból következően a fiatalok elérésének meghatározó terepe a plébánia, ahol a gitáros együttesek szolgálnak – mondta Kisiván Csaba ifjúsági referens. Csaba szerint az ifjúságpasztorációban kulcsfontosságú a személyesség. „Nekünk, papoknak köztük kell lennünk, elérhetően és nyitottan a dialógusra. Hiteles, párbeszédképes, teológiai és egyéb tudományokban is jártas, felkészült embereknek kell lennünk.”

A nap egyik központi eleme volt Csanády Lőrinc, a Boanergész együttes vezetője és zenésztársa, Marczell Márton előadása. A két zenész arról beszélt, hogyan kell elfoglalnia a helyét a könnyűzenének a liturgiában, és mi a zene jelentősége, illetve hogyan érdemes egyházi könnyűzenészeknek lenni. Előadásuk arra a hiányosságra világított rá, hogy Magyarországon az alapszintű könnyűzenei képzés hiányából fakadóan az amatőr együttesek nem tudnak teljességében élni a zene nyújtotta lehetőségekkel. Lőrinc és Márton megállapították, a keresztény könnyűzene több funkciója közül az egyik a liturgiában szereplő szakrális zene. Szerepéből következően ez a szentmise felsőbbrendű céljai alá van rendelve. Ugyanakkor missziós szerepe sem hagyható figyelmen kívül

A találkozón több együttesvezető és tag is szívesen mesélt életükről. A nagykanizsai Szent József-templom együtteséből érkező Gondicsné Nagy Ági azt fogalmazta meg, a közös zenélés számukra az istendicséret, az ima, a hálaadás alkalma. Az antióchiás Antal Tamás a közösségépítés lehetőségét, a zene összetartó erejét tartja fontosnak. A Magvető vezetője, Némethné Horváth Emília, Memi – ahogy mindenki ismeri – elmondja, a zene számukra hitvallás, tanúságtétel a megváltás öröme. A 25 fiattal érkezett barcsi Mustármag Együttes vezetője és alapítója, Katona Istvánné Bea hitoktató is. A zene, a közösségi programok útján tudja megszólítani városában a fiatalokat. Az ötszáz volt és jelenlegi hittanos évtizedek óta jár táboraikba, zenés találkozókra és arra a sok

közösségi programra, amit a Civilek a Barcs-kistérségi Keresztény Fiatalokért Egyesület szervez számukra.

Útravalót a résztvevőknek az előadások adtak. Béri Renátó a bennünk élő istenképekkel foglalkozott. A lelkiélet építésének, erősítésének szándékával élő ember számára alapvető fontosságúnak nevezte a témát, hangsúlyozva az istenképünk minden tevékenységünkre való hatását. Béri Renátó szerint a lelkiéletnek nem az az alapkérdése, van-e kapcsolatunk Istennel, hanem az, ki nekünk Isten, milyennek látjuk őt, és mit érzünk iránta. Milyen az istenképünk fejben és a szívünkben? – állított elgondolkodás elé az előadó, és arra hívott meg, hogy mind értelmi, mind érzelmi szinten nézzünk szembe a bennünk élő kép valóságával.

Hágen Ilona Edit, az Irgalmasság Háza koordinátora az Irgalmasság Háza intézményét mutatta be. „Abból a spirituális felismerésből született a szolgálat, hogy az Oltáriszentségben és a megtört ember testében ugyanaz a Krisztus van jelen. Ezt a felismerést szeretnénk létté váltani a szükséglet szenvedők felé való odafordulásban olyan önkéntesekkel, akiket lelki és szakmai képzéssel készítünk fel ezekre a szolgálatokra.”

Feketéné Márti a kaposvári Karitás szolgálatát mutatta be. Munkatársaival együtt ezt rendhagyó módon tették, kvízkérdésekre adható A, B válaszokba rejtették életüket, tevékenységüket bemutató információkat. A cukorral jutalmazott jó válaszok mellett a hibás válaszok humora sokat elmondott közösségükről – kreati-

vitást, összetartást, elkötelezettséget fejezett ki.

Kling Márk röviden adott tájékoztatást a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészítő folyamatáról, kiemelten a NEK keresztjének útjáról az egyházmegyében.

Ez a gazdag program alapozta meg a napot záró szentmisét. Lélek, szállj le rám – zengett a székesegyházban. Kivételes alkalom, amikor hangos énekszó, mindenki éneke tölti be a templomok falait, amikor az énekből kicseng az istendicséret öröme. Ezt élhettük meg az egyházmegyei könnyűzenei napot záró szentmise elején. A szentmise főcelebránsa és szónoka, Varga László megyéspüspök mellett számos paptestvér koncelebrált. A zenei szolgálatot a nagykanizsai Magvető közösség végezte.

Tele vagyok örömmel és hálával, szolgálatotokért, imáitokért, minden áldozatotokért. A szentmisét értetek ajánlom fel – köszöntötte Varga László megyéspüspök a nap résztvevőit. A főpásztor Béri Renátó gondolatait folytatva azt a kérdést tette fel: Hogy érzitek magatokat a Szentháromságban? Van-e egyáltalán tapasztalatunk a Szentháromságról, vagy teológiai fogalomnak gondoljuk? A főpásztor biztatott: Engedjük át magunkat Isten szeretetének, hagyjuk, hogy megváltoztasson bennünket. Az Isten szeretete ingyen van, ahogy a napfény is, csak ki kell állni napozni. Ez a nap is egy meghívás volt, a közös megélése annak, milyen jó ebben a szeretetben sütkérezni. Véget ért, a résztvevők sokáig búcsúzkodtak, egy következő találkozás terveivel indultak haza.

(A Magyar Kurír cikke nyomán).

„Minden forrásom belőled fakad!”

Aprilis 27-én került megrendezésre a XXI. Kaposvári Egyházmegyei Hittanverseny Csurgón. Az idei alkalom témájának az Eucharisziát választották a szervezők, a verseny a 2020-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való lelki előkészület jegyében telt. A jelenlévő több mint háromszáz gyermek különféle versenyszámokban – tudáspróba, aszfaltrajz, ének és szindarab – mérhette össze tehetségét.

A résztvevő hittanosokat, illetve hitoktatóikat Göndics János csurgói plébános, Viola Ernő oktatási-kulturális referens és Kissné Gulyás Gabriella, a Csurgói Csokonai Vitéz Mihály Református Általános Iskola és Gimnázium

igazgatóhelyettese köszöntötte, majd Kiss Iván c. prépost, esperes-plébános megnyitotta a versenyt, a fiatalokat a nap jelmondatának – „Minden forrásom belőled fakad!” – mélyebb átélésére buzdította.

A tudáspróbák befejeztével a Csurgói II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola diákjai adtak elő egy, az idén ezer éves Csurgó történelmét bemutató szindarabot, majd a nagykanizsai Magvető közösség tagjai vezetésével keresztény dalokat énekeltek a fiatalok. A megmérettetés eredményhirdetéssel és a jutalmak

átadásával zárult. Az első díjat a berzencei csapat szerezte meg, második helyen a nagykanizsai Piarista Általános Iskola csapata végzett, a harmadik díjat pedig a kaposvári Szent Margit-Szent József Plébánia csapata kapta.

Isten tanító tanítványai a hitoktatók, képesítésüket misszióra kapták

Szerző: Dr. Vörös Klára Ilona
hitoktató

Azt vallom, a hittanóra értékszimbólum. Azt vallom, a hittanár idol. Azoknak a folyamatoknak és magatartásoknak a megszólítható képviselője, amelyekről beszél, amelyeket átad. Egy történelemtanár taníthat hitelesen arról az eseményről, ahol nem volt jelen. A fizikatanár beszélhet élvezetesen arról a jelenségről, amit még nem érzékelt. Ám a hittanár arról a gyónásról vall, amelyet számtalanszor megcselekedett; arról az üdvösségtörténetről, amelyet ő is tanul; arról a kísértésről, amely megerősítette odaadását; arról az igazságról, amelyet csak az irgalommal és hűséggel együtt akar; arról a hitről, melynek Jézus Krisztus az eszménye és arról az istenszeretetről, amelyet

naponta átél. Tanulmányai, tanítása, imái során gyakran érez erős lelkesültséget, tüzet, megindultságot. Isten Országáért munkálkodni nem lehet közömbösen, lanyhán. A hitoktató olyan pedagógus, aki képesítését misszióra kapta. Az élete mélyén levő misztérium valóságát kell átadnia. Felelőssége, hogy a hitoktatásban és a katekumenátusban rábizottak benső növekedése élő példaképéből táplálkozzon. Ami érték és imponáló egy hitoktatóban, azt ajándékkul kapta, hogy fordítsa „vetésre, öntözésre, metszésre”. A hitoktató tanító akar lenni szóban, cselekedetben, evangéliumi életmódban. Élete értékmercéje az elköteleződés mások szolgálatára. Isten tanító tanítványai a hitoktatók.

Azt vallom, kivételes boldogság katolikusnak lenni. Mert a személyes Isten, aki megteremtett minket, aki beszél hozzánk, aki mellénk áll, aki életét

adta értünk, akinek teste és vére az Eucharisztia szentségében testünkbe jön, aki megbocsát, aki a végtelenség szeretetével szeret minket; a legtöbb, amit vallás adhat. Azt vallom, kivételes hivatás hitoktatónak lenni. Mert a „veled vagyok, segítek, hordozlak” megbízatását adja át. Jóakarátú igyekezete, hitre nevelő lehajlása lelkeket erősít meg. Azt vallom, a hittanár abban a jelentésgazdag mezőben szolgál, amelyben a szavak és a képek az iskola megszokott kommunikációs sémáin túl beszélnek. A hittanóra nem csupán emberek által írt ismereteket nyújt és nem öthat évente megújítandó ismeretelemeket tolmácsol. Elsősorban nem is előnyöket biztosító, gyakorlatias tudnivalókat ad át, hanem a Szentlélekben való életre készít fel. Azt vallom, a hittanóra a dicsőítés egyik neme, mely egyetlen kitüntetett relevanciát szolgál: elvezetni Krisztushoz.

Boldogasszony palástja alatt

Szerző: Lőrincz Sándor

Fotó: Kovács Tibor

Amájusi litániákon oly sokféleképpen említik a Szent Szület: Bölcsesség széke, Lelki edény, Titkos értelmű rózsza, Hajnali csillag, Be-tegek gyógyítója, Bűnösök menedéke, Szomorúak Vigasztalója, Mennysorság ajtaja, Magyarok nagyasszonya. Név-változatai kimeríthetetlenek. E gazdagságra irányította a figyelmet a Somogy Megyei Kormányhivatal Galériájának legújabb, Boldogasszony című kiállítása, amelynek alkotásai – kiváló kortárs képzőművészek munkái – összekötik az eget a földdel.

„Mária mindig Jézushoz vezet az emberek. Ha valaki nem csak művészeti alkotásként tekint ezekre a művekre, hanem nyitott szívvel, akkor fennáll a „veszély”, hogy Mária elvezeti Jézushoz a szemlélőt. S nem csak evangelizál ez a kiállítás, hanem hitünket is megerősíti. Mária a hit asszonya, Erzsébet boldognak hívja Máriát, mikor meglátogatja a szíve alatt a gyermekkel, s azért nevezi boldognak, mert hitt abban, amit az Úr mondott neki. Egy ilyen kiállítás segít abban, hogy megerősödhessünk hitünkben.” – fogalmazott Varga László megyéspüspök, a kiállítás védnöke. A Kárpát-medencei vándorkiállítást bo-

nyolító Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke, Szász Jenő köszöntőjében arra utalt: örül, hogy szakrális térré vált a hely, hiszen átadásakor, a 80-as évek kommunizmusában minden bizonytalannal nem ilyen témájú kiállítással ünnepeltek. Mondandóját a politika „diszkrét bája” szötte át, ám tudjuk: írók, költők, művészek kerültek perifériára a három T időszakában. A valódi zsenik egy része azonban túlélte a marginális létet, s megbirkózott a nyomorral is. Főleg, ha egyetlen hatalmat ismert el: az égiekét, és ez a hatalom motiválta tetteiben – áldássá téve a megtöretést.

Így van ez napjainkban is. Főleg, ha érezzük: Mária nem vette le kezét az országról, mint ahogy ennek ellenkezőjét hirdette egy időben „Ferenc testvér”, akiért napi imát mond Eperjes Károly Kossuth-díjas színész. Ő is tudja: Istennek semmi sem lehetetlen, s a változtatást magunkon kell kezdeni. Az pedig nem baj, hogy az épületek olykor-olykor más funkciót kapnak. A kaposzentbenedeki plébános, Világos Krisztián atya is a közösségi házban szervezte meg a közelmúltban a Szentlélek-szeminárium közbenjáró imáját. Abban az épületben, amely korábban párházként működött...

A hamis ideológia megbukott, a tisztánlátók továbbra is a keresztény értékrend elkötelezettjei. Ezért kapaszkodunk Boldogasszony palástjába.

Kód

Mint 'kódoló' (programozó) évtizedeket töltöttem ennek világában, de nemcsak a titkosírások óta kódolunk.

Indító oldalon akarok valamit, ezért üzenetet küldök jelzésekre csomagolva, vagy épp elrejtve. A fogadóoldalon vissza kell fejteni egyértelműen (pl: Állj!), de inkább több megoldás is lehet (jó is, rossz is). Egész mást jelent a „küldj pénzt”, ha keményen felszólítóan követeljük, vagy ha lágyan bűgva kérjük.

Régen (tan)meséket, történet mondtak (pl. Jézus is gyakran) – ahogy a közmondás kódolja: „Mondom Jancsinak, hogy értse János is.” Azért csomagolták így, hogy ne legyen személyeskedő, de azért vonja le a tanulságot az, akinek szól.

Ma igyekszünk 'pontosan' fogalmazni. Meghatározzuk (definiálunk), fogalmakkal, szakkifejezésekkel adjuk át üzeneteinket. Ez többnyire unalmas, így hamarabb 'elvesztjük a fonalat'. A történetek meséje jobban ébren tartja a figyelmet, és az is „csiklandja a fantáziát”, hogy megfejtsük. Napjaink fogalmait is ki így érti, ki úgy, mint Hervai Gizella írásában:

Felesleges és neveléses olyan szavakat dobálni felé, amelyeket mi szeretünk, ezzel csak megütjük, hiszen én, ha azt mondom: tej, nagy diófát látok, a lomb közt kis égdarabok, a fa alatt kerti asztal, pohárban tej, tündöklök a tej, a táj. De lehet, hogy ő arra emlékezik, hogy nem kapott tejet, nem volt, és az anyja messze volt, és megütöd a szóval. De ha megtalálsz nekem azt a szót, amit keres! Társad lesz és válaszol, és válaszában felfénylik az elveszett szó, ami gyermekkorod zsebéből valamikor nyomtalanul kigurult.

A kódolás köznapi formái ősidőktől: maga a nyelv (és annak hangszíne, hangszíne), a tudomány (képletek, szakkifejezések, ábrák, folyamatok, elméletek), a művészetek sokfélesége, az arckifejezések, a testtartás, a mozdulatok, a távolság felvétele, az öltözködés (ld. dress code), és még sok-sok minden.

A Biblia kifejezetten kódolt üzenet. Akkor ott azoknak így szól. Meg kell fejteni, hogy itt nekem most mit mond. Mindig az üzenet a lényeg, amit lehet ügyesen vagy épp szerencsétlenül csomagolni – érteni, nem érteni vagy félérteni. Az utóbbi időben megosztom a neten ismerőseimmel, a napi és a heti evangéliumból, amit magamra vonatkoztatok.

Még egy 'apróság'. Tovább lehet gondolni az érkező kódolt üzenetet. Ha 'veszem az adást', az gondolatokkal, kérdésekkel ver további hullámokat bennem. A kérdés is izgalmas 'műfaj'. Belegondolok-e vagy nem érdekel. Őszintén keresem-e a választ vagy sunyin kitérek – de ez már egy újabb mese.

- Lelő -

Tizenöt esztendőn át tartott a hatszázmilliós felújítás

Újraszentelték a karádi templomot

Mintegy 15 évnyi munka után befejeződött a karádi Szent László katolikus templom felújítása. A templomszentelésen Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár hangsúlyozta: a cél a keresztény értékek megtartása.

– Amíg Európa nyugati felén sorra zárják be a templomokat, addig a magyar kormány támogatásával az elmúlt kilenc évben mintegy 2800 templom újult meg és 120 épült fel Magyarországon és a Kárpát-medence magyarok lakta településein – mondta Soltész Miklós államtitkár.

Az eseményt megelőzően a helyszínen megjelent újságíróknak azt mondta, Nyugat-Európában bezárják, itthon építik a templomokat. A beruházások sikeréhez nélkülözhetetlen volt a kormány és az egyházak összefogása, valamint a lakosság munkája, áldozatkész hozzáállása. Az államtitkár emlékeztetett arra, Magyarország keresztény gyökerű ország, a keresztény művészetet, kultúrát, építészetet a nem hívők közül is sokan értékelik. „Azt, amit a kereszténység adott és ad, meg tudjuk, meg fogjuk őrizni” – jegyezte meg.

A karádi templomrekonstrukcióról elárulta, hogy a kormány több százmillió forinttal támogatta a projektet. Soltész szerint a felújítás jól mutatja, hogy milyen erős az élni akarás egy viszonylag eldugott kistelepülés lakóiban. Markaf Attila kántor arról szólt, hogy a 18. század első felében barokk stílusban épült temp-

lom felújítását a kormányzati támogatás mellett pályázati, egyházmegyei forrásból és a hívek adományaiból finanszírozták.

Varga László megyéspüspök ünnepélyes szentmise keretében áldotta meg a felújított templomot, majd prédikációjában kiemelte: a világi híveknek is fel kell vállalniuk a kiválasztottságukat és hivatásukat az egyházon belül.

A templom és a Szent Flórián-szobor átadásán részt vett Huszti Gábor, a Somogy Megyei Közigyelés alelnöke és Witzmann Mihály, a térség országgyűlési képviselője is.

Érdekességek

Temesi Tamás építészmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök tervei alapján készült a karádi műemléktemplom úgynevezett „nagy felújítása”, ám már nem érhetette meg az épület újbóli felszentelését. 2002-ben elődokumentációt készített a templom állapotáról Sebestyén József építészmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök, aki nagyban segítette munkáját megfelelő pályázati lehetőség biztosításával.

Meg kell említeni Bogdán János és felesége, Irénke kiemelkedő fizikai és pénzügyi támogatását, a karádi és a Karádról elszármazott emberek anyagi és fizikai támogatását. Ezen támogatások összegét több tízmillió forintban lehet meghatározni.

Hollandiából Dr. Hermann Schimmel és családja támogatása is jelentős volt; Aranylakodalmon tiz évvel ezelőtt 2400 eurót gyűjtöttek a templom Ország-organájának felújítására, restaurálására.

A plébános vett egy nagy levegőt...

2003-ban Nikli Zsolt egyházközségi kormányzó Karádra helyezésekor egy lepusztult, statikai problémával, templomdombot megfogó, leomlott téglatámfallal rendelkező épületet és környezetet vett át – tudtuk meg Markaf Attila kántortól. – Zsolt atya 2004-ben összehívta az egyházközség képviselő testületét, hogy döntés szülessen a műemléktemplom további sorsáról, amikor a jelenlevő Temesi Tamás segítségével

vázolta a kialakult helyzetet és vitára bocsájtotta. Minden képviselő egyetértett abban, hogy a felújításra megoldást kell találni. Érzékelték a feladat nagyságát, de a pénzügyi fedezet biztosításának nem látták lehetőségét, távlatokban nem tudtak gondolkodni, ekkor a plébános szavazásra tette fel a kérdést: Akarják-e, hogy a munkálatok elkezdődjenek? A pénzügyi feltételek hiányában a szavazás eredménye elutasító volt. A plébános ekkor vett egy nagy levegőt, és azt mondta: „Úgy látom, hogy mindenki szeretné a templom és környezete felújítását, tehát elkezdjük”. Ezzel elindult a folyamat. Nikli Zsolt plébános lélekjelenete és akkori döntése a felújítás szempontjából sorsdöntő volt.

Templomtörténet

A település neve török eredetű. Kara, azaz Fekete. 1131-es oklevélben olvashatunk a településről először. Karádon 1333-35 között két pap volt, Blasius de Inferiori Karád, és Georgius de Karád (Alsokarádi Balázs és Karádi György). A középkorban Karád a kálváriadomb környékén helyezkedett el. Temploma a kálvária hegytetőn, déli irányban kissé alább a mezőn található. 1496-évi feljegyzések tanúsága szerint a középkorban az ősrégi karádi templom a Boldogságos Szűz Mária pártfogása alatt állott. A Török hódoltság idején elpusztult. A település középkori templomából, csak diadalív maradványok, parkányok, faragott, díszített kövek kerültek elő. A ma álló barokk stílusú, római katolikus műemléktemplom jelenlegi tömege 1700-1908 között alakult ki. A műemléktemplom háromhajós, egytoronyú.

Az építkezést Acscád P. Ádám (1725-44) kezdte el majd a nagy templomépitő Padányi Bíró Márton (1745-62) püspök végezte. A karádi hívek kérésére a püspök úgy rendelkezett, hogy „építsenek templomot a hívek lélekszámához arányítva oly módon, hogy a régi templom az új templom szentélye legyen”. A főhajó alapkövét 1742-ben tették le a szentélynél.

A felszentelés után a templom Szent László király patróniciuma lett. A tornyot 1749-ben szilárd anyagból építették. 1861-re a templom kicsinek bizonyult ekkor alul két oldalszárnnyal, felül két karzattal bővítették a templomtető héjalása faszindely volt. 1908-ra az oldalhajók és a karzatok bővítésre szorultak ekkor alakult ki a templom jelenlegi tömege. 1867-ben a templomot téglafalal vették körbe. 1927-ben 4 új harang került a toronyba, Szlezák László, Magyarország aranykoszorús harangöntője készítette. A templombelső Miskolci Ferenc festőművész 1933-ban újrafestette. A főhajó boltozatát négy allegorikus képpel, a diadalívet áldó Krisztus alakjával. A karzatok oldalfalát, négy evangélista, a szentély boltozatát, „Isten Báránnya” ábrázolással díszítette. 1969-ben teljes külső homlokzat felújításra került sor. Az új liturgikus tér kialakítását 1977-ben dr. Bardón Alfréd nyugalmazott egyetemi tanár tervei alapján végezték el, az eredetileg egymanuális Ország-organát 1983-ban építették át. A 2005 évben megkezdődött műemléki nagyfelújítás során a szentély és sekrestye faszindely, a főhajó és oldalhajók kőpalafedéssel ellátottak.

Vonzóvá tenni az egyházat

Kép és szöveg: Kiss Kálmán

A marcali plébánia és a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége helyi csoportja meghívására dr. Gárdonyi Máté balatonkiliti plébános, teológiai tanár tartott előadást május 30-án „A Kaposvári Egyházmegyei zsinat” címmel az X-ház nagytermében.

A zsinat aktualitását adja, hogy Varga László megyéspüspök az elmúlt évben a Kaposvári Egyházmegye megalapításának 25. évfordulója alkalmából hirdette meg. A célja az, hogy vonzóvá tegye a Katolikus Egyházat mindenki előtt. Szent VI. Pál pápa szerint az egyház az evangelizációért van, ez pedig csak azáltal valósulhat meg, ha sorsközösséget vállal azokkal, akikhez a küldetés szól. Ezért lett a zsinat mottója és logója: közösségben, vonzásban, egységben.

A zsinati bizottságok által előterjesztett témákban munkadokumentumok is készültek, melyek már az egyházmegye honlapján is hozzáférhetők. A zsinati szekciók az alábbi témaköröket foglalják magukba: Papi élet és szolgálat, Plébániák és szakpasztorációk, Ifjúságpasztoráció, Egyházi szeretetszolgálat, Evangelizáció, Családpasztoráció, Egyház tanító tevékenysége, Egyház megszentelő tevékenysége, Együttműködés a megszentelt élet intézményeivel, Egyházmegyei szervezet; Anyagi javak.

A cél az, hogy papság olyan dialógust folytasson, együttműködve a világi hívekkel, ahol mindenki szabadon és őszintén kifejtetheti véleményét és nem elméletben,

hanem a mindennapi gyakorlatban ülhathat meg az egyházmegye.

Éppen ezért került sor a Somogyvári Esperesi Kerületben dr. Gárdonyi Máté előadására, aki a „Plébániák és szakpasztorációk” szekció elnöke is és a „Plébániái lelkipásztorkodás, sajátos ellátást igénylő csoportok pasztorációja” címmel már egy tanulmányt is közlé tett a témában.

Erre az alkalomra az X-házba nemcsak a KÉSZ csoport tagjai és a marcali hívek, hanem a kerületből több plébános atya és velük együtt az egyházközségeik képviselői is eljöttek, akiket Kiss Iván c. prépost, esperes-plébános köszöntött.

Gárdonyi Máté vetített képes előadásában először a zsinat szó jelentéséről, fajtáiról, egyháztörténelmi eredetéről beszélt a zsűfolásig megtöltött teremben a megjelenteknek. Az egyetemes zsinat a világegyház püspökeinek gyűlése, melyen a püspökök testülete az egész egyházra szóló legfőbb és teljes hatalmat ünnepélyes módon gyakorolja. A pápa joga az egyetemes zsinat összehívása, felfüggesztése, áthelyezése, feloszlata, a rajta való elnöklés (személyesen vagy megbízott útján), az ügyrend megszabása és a határozatok jóváhagyásában való részvétel, továbbá a határozatok megerősítése és kihirdetésük elrendelése.

Az egyetemes zsinaton döntési szavazati joggal részt venni a hatályos egyházjog szerint mindazon, de csak azon püspökök joga és kötelessége, akik a püspökök testületének tagjai. A legfőbb egyházi hatóság meghívhat másokat is, akik nem püspökök. Szerepüket az egyetemes zsinaton ugyanez a hatóság határozza meg.

Egyes vidékek püspökei kezdettől fogva tartottak tanácskozásokat, s ennek min-

tájára hívta össze Nagy Konstantin császár a pápával egyetértésben 325-ben az 1. nagy egyetemes zsinatot Niceába. A protestantizmus terjedése miatt ült össze 1545-ben a tridenti zsinat, melyet mindvégig pápai legátusok vezettek. Jelen voltak a katolikus uralkodók megbízottai is, de a zsinat kinyilvánította, hogy munkáját a hittételek és az egyházi törvények területére korlátozza, s így a politikai hatalmat távol tartotta határozataitól. Az I. Vatikáni Zsinatra az állami képviselőket már meg sem hívták, mivel a szekularizált állam eszméje általános lett. A konstantinápolyi ortodox pátriárkát meghívták, de az ökumené kérdése még akkor nem vetődött föl. A legnagyobb és maig meghatározó a II. Vatikáni Zsinat volt 3000 résztvevővel, ahol megfigyelőként már a keleti és protestáns egyházak képviselői is jelen voltak.

Ezután Gárdonyi Máté beszélt még a Veszprémi Egyházmegyeiben tartott zsinatokról is, majd végül rátért az 1993-ban, Szent II. János Pál pápa által létrehozott Kaposvári Egyházmegye eddigi zsinati történetére is.

Az előadás végén hozzászólások és kérdések is elhangzottak a témát és a hitoktatást illetően, melyre a teológiai tanár mellett Kiss Iván c. prépost, esperes-plébános, mint az egyházmegye hitoktatási referense is választ adott.

Iván atya záró gondolatként fogalmazta meg, hogy jó lenne, ha ebbe a munkába a papság, illetve a hívek is bekapcsolódnának és várják a további hozzászólásokat, véleményeket, javaslatokat ezekhez a zsinati dokumentumokhoz. Megköszönte mindenkinek a jelenlétet és azt, hogy bekapcsolódtak a „zsinatolásba”!

Egy Mária-szobor története

Szerző: Bodó Imre

Lápafő Tolna megye nyugati szélén található református község. Ez az egyetlen település a környéken, mely megőrizte hitét, a környező falvak hívei mind visszatértek a katolikus vallásra. Természetesen pár katolikus család is élt a múltban és ma is él, erről tanúskodik a Mária szobor, a lápafői lakosok ma is „Mária képe” néven tisztelik.

Lápafőnek több kisnemes is volt, többek között a katolikus Takács Pál. Neki volt egy szép leánya Mária, aki beleszeretett egy hozzá nem illő jobbágy fiúba. A szülők azonban tiltották ezt a szerelmet. A lány végső elkeseredésében öngyilkos lett, bele vetette magát a kútba. A szülők ennek az emlékműnek az elődjét emeltették Mária leányuk emlékére. A szobrot a 60-as években lápafői fiatalok megrongálták. Mária fejét leverték, azóta is így volt látható a szakcsi út mentén. Az önkormányzat tavaly döntött a szobor újbóli felállításáról.

Tövisháti András restaurátor állította helyre és újította meg a szobrot. Amikor meglátta a szobrot, azt mondta Fácánkerten is áll egy úgynevezett Mária-oszlop. Az ottani szobrot 1828-ban állították és valószínű, hogy a lápafőinek is ugyanaz a személy az alkotója. Minden bizonyítással egyidőszakban is készültek.

A Takács név hallatán eszembe jutott Takács Gyula kaposvári költő,

író, aki még 1984-ben említette nekem lápafői származását. Elődei földje vesztett kisnemesek voltak. Minden bizonnyal üknagyapja volt az említett Takács Pál. Nagyapja már férfiöltöny- készítőként tevékenykedett Tabon. Édesapja tanár lett, aki a kaposvári Polgári Iskolában volt történelem, testnevelő tanár. Többek között ott tanította Fekete Istvánt író is.

Az elkészült Mária szobrot 2019. május 18-án Bartha Zsolt szakcsi római katolikus plébános áldotta meg, majd Kirtyán Károly polgármester és jómagam, mint helytörténész adtuk át Lápafő lakosságának. A kis falu újabb értéke közadakozásból és önkormányzati hozzájárulásból valósulhatott meg.

Kommunikációról, szerelemről diákoknak

A zalaszabari Sík Sándor Katolikus Általános Iskola az elmúlt két hónapban részt vett a Miniszterelnökség támogatásával, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő bonyolításával, a Kecskeméti Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület megbízásából a „Boldogabb családokért” Családi Életre Nevelés program keretében megvalósuló mentorálásban.

A 6. és 7. évfolyamokon két-két alkalommal háromórás foglalkozást tartottak a diákoknak a program kidolgozói: Hortobágyiné dr. Nagy Ágnes, Déri Éva, Hortobágyi Tibor és Kalánné Hortobágyi Krisztina. Olyan témákat dolgoztak fel csoportmunkában játékos formában, amelyek a tanulók életkorának aktuális problémáikhoz kapcsolódnak.

A 6. osztályosok a kommunikáció és a konfliktuskezelés témakörében mun-

kálódtak. A feladatok az együttműködésre, a kapcsolatfelvételre, a közös munkára épültek. Sok nevetéssel, játékkal, drámapedagógiai gyakorlattal tették emlékezetessé a napot. A tanulók egy-egy feladat kapcsán olyan gondolatokat is megfogalmaztak, amelyekre a hagyományos tanórai keretek között nem, vagy csak ritkán kerül sor.

A 7. osztály esetében a szerelem volt a központi téma. A hagyományostól eltérő bemutatkozás után a barátságról, az együtt járásról beszélgettek. Az is szóba került, hogy milyen szerelmet várnak a lányok, milyenre vágnak a fiúk, fáj-e a szakítás, illetve milyen nyomot hagy az

emberben. Interaktív módon dolgoztak fel a párkapcsolat lépcsőfokait. A Ki hibázott? című film kapcsán a felelősségről, az emberi élet értékéről is beszélgettek.

SPIRITUS ✝ A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE LAPJA · Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Tagjai: KISS IVÁN, LŐRINCZ SÁNDOR (elnök), DR. RUMSAUER MIKLÓS, VARGA LÁSZLÓ · Felelős kiadó: DR. RUMSAUER MIKLÓS · Szerkesztőség: Kaposvár, Dr. Kovács Sebestény Gyula u. 2. · Telefon: 82/512-394 · Tipográfia, nyomdai előkészítés: VÁRNAI KÁROLY – www.igrafika.hu · A lap készült a VUPE 2008 Kft. gondozásában.